

**Pedagógus szakvizsga szakirányút továbbképzés
Iskolai nevelési és szociálpszichológiai ismeretek szakirány
(2021/2022-es tanévtől hallgatói jogviszonyt létesítők számára)**

Záróvizsga-tételsor

1. Az egyház(ak) közjogi és teológiai definíciója közti különbségek; egyházi témák feldolgozásának lehetőségei az iskolában (pl. osztályfőnöki órán, szakórán, iskolai projektnapon)

- A rendszerváltás utáni egyházi törvények (1990. évi IV. törvény; 2011. évi CCVI. törvény és 2019-es módosítása)
- Az Egyház önmeghatározásának elemei
- Ünnepek, egyháztörténeti témák (pl. reformáció, reformátorok élete) feldolgozási lehetőségei

Kapcsolódó tantárgy: Egyházismeret

Irodalom:

- Busch, Eberhard: *Református – egy felekezet arculata*. Budapest, 2008.
- *Keresztény felekezetek*. Budapest, 2016. (Református Pedagógiai Intézet)
- Kádár Ferenc: *Ekklesiásztika*. Sárospatak, 2016.
- Hafenschner Károly: *Liturgika. A keresztény istentisztelet protestáns megközelítésben, ökumenikus szellemben*. Budapest, 2010.
- *A Magyarországi Református Egyház története* (összeállította: Dusicza Ferenc)

2. Az osztályfőnök mint mentor

Kapcsolódó tantárgy: Mentorálás

3. Az asszertív kommunikáció, mint kommunikációs készség jellemzése.

- viselkedési és gondolkodási mintázat
- érzelmileg nehéz szituációkban való tiszta önkifejezés
- aktív és értő figyelem megvalósítása
- konfliktusmegoldásra való törekvés

Kapcsolódó tantárgy: Fejlesztő értékelés, pozitív fegyelmezés

Irodalom:

- Csapó Benő: Az iskolai tudás felszíni rétegei: mit tükröznek az osztályzatok? In: Csapó Benő (szerk.): *Az iskolai tudás*. Budapest, Osiris Kiadó, 45–90. o.
- Fehér-Wargha Ibolya: Fegyelem, fegyelmeztetlenség, fegyelmezés. In: *Új Pedagógiai Szemle*, 2003. szeptember.
- Oktatási Hivatal (é. n.): Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez. Az emberi erőforrások minisztere által 2013. november 19-én elfogadott általános tájékoztató anyag második, javított változata. Budapest, Oktatási Hivatal, www.oktatas.hu/pub_bin/dload/unios_projektek/kiadvanyok/utmutato_pedagogusok_minositasi_rendszerehez_v3.pdf
- <https://pozitiv-fegyelmezes.hu/>
- <https://nobadkid.org/>

- <https://vitt.hu/>
- <https://www.symphonia.hu/>
- <https://folyoiratok.oh.gov.hu/uj-pedagogiai-szemle/az-arizona-program-avagy-egy-iskola-ahol-szabad-kikuldeni-a-diakot-az-orarol>

4. Vidéki önellátás jellemzése

- **állattartás jogi szabályozásának lényegi mondanivalója**
- **konyhakert kialakításának lehetőségei**
- **termékfeldolgozási, tartósítási eljárások**
- **kertpedagógia lehetősége általános és középiskolában**

Kapcsolódó tantárgy: Tanulói életvitel I.

Irodalom:

- Iskolakert program, iskoláknak, óvodáknak www.iskolakertprogram.hu
- Pénziránytű e-learning tananyagára <https://elearning.penziranytu.hu>
- Református Tananyagtár Témacsomagok <https://reftantar.hu/temacsomagok-bongeszto>
- [Tankönyvek és segédletek online katalógusa | 2022 – 2023](#)

5. Pénzügyi tudatosság

- **hitel, adósság, kamat, törlesztőrészlet, futamidő fogalmi tisztázása**
- **pénzügyi felelősségvállalás kialakításának pedagógiai eszközei**

Kapcsolódó tantárgy: Tanulói életvitel I.

Irodalom:

- Iskolakert program, iskoláknak, óvodáknak www.iskolakertprogram.hu
- Pénziránytű e-learning tananyagára <https://elearning.penziranytu.hu>
- Református Tananyagtár Témacsomagok <https://reftantar.hu/temacsomagok-bongeszto>
- [Tankönyvek és segédletek online katalógusa | 2022 – 2023](#)

6. A lelkipozíciós beszélgetés céljai, eszközei, keretei

Kapcsolódó tantárgy: Lelkipozíció

Irodalom:

Tringer László: *A gyógyító beszélgetés*. Medicina, Budapest, 2007

Németh Dávid: *Isten munkája és az ember lehetőségei a lelkipozícióban*. Kálvin kiadó, Budapest, 1991

Gerard Egan: *A képzett segítő*. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011

Boross Géza: *Pásztoráltheológia*. KRE HTK, Budapest, 1997

Szabó Lajos (szerk.): *A lelkipozíció órája*. Teológiai Irodalmi Egyesület, Budapest, 2000

7. A játék és fajtáinak megjelenése a köznevelés dokumentumaiban

Kapcsolódó tantárgy: Játékpedagógia az intézményi gyakorlatban

Irodalom:

- Szász Judit – dr. Péter Lilla: Játékpedagógia – Tanulmányi útmutató, 6. félév. Babes-Bolyai Tudományegyetem, Székelyudvarhely 2006.
- Körmöczy Katalin honlapja (játék – tanulás – munka)
- Maszler Irén: Játékpedagógia. Comenius Bt. Pécs 2002.
- Kovács Nikoletta–Pölös Annamária: Játékmozaik – Készségfejlesztő órai játékok. – Budapest: Mozaik Könyvkiadó, 2016.
- Demeter Irén–Bányai Sándor szerkesztők: Gyümölcsnek gyümölcse – Bibliai tárgyú élménypedagógiai foglalkozások. – Marosvásárhely: KOEN Alapítvány, 2013. – digitális verzió

8. Biztonságos és etikus médiahasználat

- Az informatikai biztonság és a védelem eszközei
- A világháló etikája
- A világháló veszélyei

Kapcsolódó tantárgy: Tanulói életvitel II.

Irodalom:

- Nedeczky Veronika: IKT pedagógusoknak ECDL-modul 2016, Neumann János Számítógéptudományi Társaság, Budapest, 2016. <http://njszt.hu/ecdl/ikt-pedagogusoknak>
- Szlávi Péter–Zsakó László: Informatika oktatása, Eötvös Loránd Tudományegyetem - Informatikai Kar, Budapest, 2012. (tankonyvtar.hu)
- Kátai Zoltán – Nyakóné Juhász Katalin – Zsakó László: Mivel foglalkozik az informatika szakmódszertan? INFODIDACT'08 Informatika Szakmódszertani Konferencia, Szombathely, 2008.

9. A gyülekezet és az iskolai közösség: hasonlóságok és különbségek; Az egyházi iskola és a fenntartó gyülekezet (egyházmegye, egyházkerület) kapcsolódási lehetőségei; A diákok gyülekezetbe való integrálásának kihívásai és lehetőségei

Kapcsolódó tantárgy: Közösségépítés a gyakorlatban (esettanulmányok)

Irodalom:

- Fekete Károly: *A gyülekezetépítés szolgálatában*. Budapest, 2000.
- Keller, Timothy: *Gyülekezet a központban. Evangéliumi szolgálat a városban*. Budapest, Harmat-Kálvin-Luther, 2019.
- Link, Christian; Luz, Ulrich; Vischer, Lukas: *Kitartóan részt vettek... a közösségben... Az egység útja az Újszövetségben és ma*. Budapest, Kálvin Kiadó, 2004.
- Püski Lajos: *Érdeklődéstől elköteleződésig. Misszió és gyülekezetépítés: koncepciónk és gyakorlatunk*. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013.

- Schaeffer, Francis A.: *Ismertetőjelük a szeretet*, Budapest, Harmat-KIA, 2016.
- Siba Balázs; Szabóné László Lilla; Pángyánszky Ágnes (szerk.): *Együtt a hit útján. Gyülekezetpedagógiai kézikönyv*. Budapest, Kálvin Kiadó, 2019.
- Szabó Lajos (szerk.): *A közösségépítő lelkesz*. Budapest, Luther Kiadó, 2010. Letölthető: https://medit.lutheran.hu/files/szabo_lajos_szerk_a_kozossegepito_lelkesz_2010.pdf
- Szabó Lajos: *Élet a gyülekezetben*. Budapest, Luther Kiadó, 2013. Letölthető: https://medit.lutheran.hu/files/szabo_lajos_elet_a_gyulekezetben.pdf

10. Esettanulmány feldolgozása irányított kérdésekkel

Történet egy pedagógus elmondása alapján

Az iskolámban a nagyszünet után odajött hozzám az udvari ügyeletes, hogy az osztályomba járó egyik kisfiú csavarhúzóval szurkálja társait az udvaron, csináljak vele valamit. Persze kimentem, elvettem a csavarhúzót, megnéztem, hogy mennyire szúrta meg a társát, és az óra elején megbeszéltük a problémát. A kisfiún különösebb sérülést nem lehetett látni. Azért, hogy az esetnek legyen nyoma, elkértem a másik üzenőjét és a következő szöveget írtam bele:

Tisztelt Szülők!

X. a mai napon szünetben egy csavarhúzóval szurkálta társait. A csavarhúzót elvettem, nálam átvehető. Kérem, beszéljenek vele otthon arról, hogy az ilyen játéknak milyen veszélyei lehetnek! Tisztelettel: Y. osztályfőnök

Nem gondoltam, hogy az esetnek folytatása lesz (...)

Másnap reggel anyukája már az iskola portáján állt, hangosan, szinte kiabálva kért számon, hogy mit képzelek én az ő fiáról, nem „olaszliszkai” szurkáló, követeli, hogy a bejegyzésemben a szurkáltam szót bőködte, hadonászott vele kifejezésre javítsam, egyébként meg az igazgatóhoz, meg feljelent. Persze az igazgatóhelyettes meg több kolléga hallotta a fenyegetést, én pedig elmentem az igazgatónak vázolni a történetet, hogy számítson az anyuka megkeresésére. Az igazgató azt mondta, hogy jöjjön nyugodtan az anyuka, csavarhúzót a Házirend szerint sem lehet az iskolába hozni. Tehát az igazgató ekkor még megvédett az eset kapcsán.

Egy-két napig nem történt semmi, majd az email címemre kaptam egy „Figyelmeztetés” című levelet az anyukától, amiben sértve vette tudomásul, hogy a kérése ellenére sem javítottam a beírást. Az eset ellentétet váltott ki az alsós igazgatóhelyettesben, ill. az igazgatóban. Az igazgatónk ez után a szülői levél után hajlott arra a lehetőségre, hogy javítsam az üzenőt a szülő kérése alapján. Az igazgatóhelyettes véleménye az volt, ha engediünk a szülő akaratának, akkor legközelebb is mindenért berohan, és úgy kell majd ugrálnom neki, ahogy ő fütyül.

(Forrás: A felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása a Pannon Egyetemen EFOP-3.4.3-16-2016-00009)

10.1 A fenti történetben milyen típusú konfliktus(ok)ról van szó? Miért? (A kérdés megválaszolását kezdje a konfliktus fogalmának definiálásával és a szakirodalom által ismertett konfliktustípusok felsorolásával.)

10.2 A konfliktusban résztvevő személyek melyik konfliktusmegoldási módszert alkalmazzák a Thomas és Kilmann által megnevezett öt konfliktuskezelési stratégia közül? Válaszát indokolja!

10.3 A konfliktuskezelés következő négy lépésének* alkalmazásával hogyan oldaná meg az alábbi konfliktushelyzetet?

(*Mi a probléma? Melyek a résztvevők érzései? Most milyen eredményt szeretnék elérni? Ezek után mit lehet tenni?)

10.4 Milyen keresztyén etikai értékelvek ütközését ismerte fel a szituációban?

Kapcsolódó tantárgyak: Keresztyén etika az intézményi gyakorlatban, Konfliktuskezelési tréning

Irodalom:

- Sasfy György Zoltán (2018): Konfliktuskezelés, stresszkezelés, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 15-42.
<https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/Sasfy%20Gy%C3%B6rgy%20Zolt%C3%A1n%20-%20Konfliktuskezel%C3%A9s,%20stresszkezel%C3%A9s.pdf>
- Kohlrieser, George (2013): *Tűszok a tárgyalóasztalnál – Konfliktuskezelés mesterfokon*. Háttér Kiadó, Budapest.
- Gordon, Thomas (2010): *T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése*, Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest.
- Szekszárdi Ferencné (2005): *A pedagógiai gyakorlat jellegzetes konfliktusai*. In: Balogh László – Tóth László (szerk.): *Fejezetek a pedagógiai pszichológia köréből*, Neumann Kht., Budapest. https://mek.oszk.hu/04600/04669/html/balogh_pedpszich0019/balogh_pedpszich0019.html
- Szőke-Milinte Enikő (2004): *Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája*. In. Új Pedagógiai Szemle, 1. sz. 26-39. <https://epa.oszk.hu/00000/00035/00078/2004-01-ta-Szoke-Pedagogusok.html>